

kunde jeg tænke mig, at man gik ind paa, at de kunde anbringes paa Anfordring ogsaa i andre — kun maatte det nøjere betegnes hvilke — Centralbanker i Lande med Guldmøntfod, med hvilke vi staar i livligt Omsætningsforhold.

Hermed har jeg altsaa antydnet, hvilke af de Ændringer i den nugældende Oktroj, som findes i den kongelige Resolution og i det herpaa byggede Lovforslag, jeg kunde tænke mig, der under de nuværende Forhold kunde være Spørgsmaal om at acceptere, men vel at mærke kun midlertidigt. Sikkerheden og Likviditeten maa nu som før blive Hovedsagen, alt det andet, de utvivlsomme Fordele, der kunde naas først og fremmest for Banken selv, men ogsaa i nogen Grad for Samfundet, ved at forøge dens Virkemidler, maa komme i anden Række hos os ligesom i andre Lande med Central-seddelbanker, og jeg siger, at selv om man kan sige, at i det Land har man gjort det, og i det Land det, selv om man altsaa — navnlig naar man ikke er alt for ængstelig for at gaa langt ud i Periferien — kan finde Forbilleder for den ene og den anden af de Dækningsregler, her er indsatte, tror jeg, det ikke er den Vej, man skal gaa. Vi bør ikke følge de Lande, som har strakt sig videst med Hensyn til at indregne andre Værdier i Metalfonden end dem, som naturligt hører til den, og som tilfredsstillende de Krav, der principielt maa stilles til en Metalfond. Vi skulde nødigt indrette os saaledes, at man i Stedet for, at man hidtil altid har kunnet anføre vor Nationalbank som Eksempel paa en maaske noget overdreven Stramhed og Soliditet, i Fremtiden skulde gaa til den modsatte Yderlighed og anføre den som et — nationaløkonomisk set maaske meget lærerigt — Eksempel paa, hvor langt en Centralbank i et Land, som gør Krav paa finansiell Soliditet, kan gaa med Hensyn til at henregne ikke fuldt likvide Værdier til sin Metalfond. Vi er et lille Land, og vi ved ikke, hvor udsat vor Stilling kan blive, lad os opretholde den store Fordel, vi har i vort Pengevæsens absolut anerkendte Soliditet og i Metalfondsdækningens saa vidt muligt fuldkomne Likviditet. At man kan komme til at fravige denne Tilstand under en Verdenskrise som den nuværende, hvor sædvanlige Regler fraviges overalt, er en anden Sag, men at gøre det til det normale kan jeg i alt Fald ikke gaa med til.

Man har anført, at der ikke er saa

stor Risiko ved denne meget stærke Udvidelse af Metalfonden, thi vi beholder dog det, som er det væsentlige, nemlig Regelen om den 30 pCts Gulddækning, eller lad mig hellere sige: Mønt- og Metaldækning, for det er vel nok Meningen. Men denne Paastand er ikke rigtig. For det første dækker Regelen i den nuværende Oktroj ikke Forslagets Regel, og dernæst gaar man med Hensyn til de 10 pCt., der maa udstedes udover den allerede kurserende Seddelmængde mod Sikkerhed i egne Statsobligationer, under de 30 pCt., man gaar faktisk ned til omtrent 27 $\frac{1}{3}$ pCt.; og endelig maa det ikke glemmes, fordi det er en overordentlig væsentlig Ting, at man i den Slags Sager ikke maa isolere et enkelt Moment, men man maa se paa Sammenspillet, paa, hvorledes det hele virker, og Regelen om Mønt- og Metaldækning og Regelen om Metalfondsdækning griber ind i hinanden paa den betydningsfuldeste Maade. Og saa Papirdækningen spiller selvfølgelig ind med. Lad os tage den gældende Oktroj i Henhold til Loven af 1907. Derefter maa den cirkulerende Seddelmængde ikke overstige 3 $\frac{1}{3}$ Gange Mønt- og Metalbeholdningen, men længe inden denne Regel træder i Virksomhed, er der en anden Regel, der griber ind og siger Stop for Seddeludstedelsen. Det er den, at den kurserende Seddelmængde ikke maa overstige den dobbelte Værdi af Metalfonden, og da denne efter vor bestaaende Oktroj er saa overordentlig strengt affattet, stopper den Udstedelsen længe inden den anden Regel har kunnet træde i Virksomhed. Undertiden har Metalfonden været mindre end Mønt- og Metalbeholdningen, f. Eks. ved Nationalbankens Balance af 31. Juli 1910. Da havde vi et negativt Tilgodehavende hos de tre Hovedbanker. Som Følge deraf var Mønt- og Metalbeholdningen større end Metalfonden (*Schovelin*: Det kommer vi aldrig mere til!). Nej, det kommer vi maaske ikke mere til, nu er det i hvert Fald ganske anderledes, men saadan var det den Gang. Men da Seddeludstedelsen stopper ved det dobbelte af Metalfonden, stoppede den, længe forinden den anden Regel kunde gøre sig gældende. Nu bliver det ganske forandret. For det første forandrer vi de 50 pCt. til 40 pCt. og da vi tilmed forøger Metalfonden — efter min Mening ud over alle rimelige Grænser — kommer Metalfondens Dækning, der tidligere var en paalidelig Stopper, som virkede,